

GUIDE - Facilitiranje obrazovanja odraslih s teškoćama u učenju za profesionalni razvoj

Projekt br. 2023-1-IT02-KA220-ADU-000160459

Priprema nastave za DISKALKULIJU

Sufinancira
Europska unija

Naslov lekcije: Osnovne komunikacijske vještine i priprema za razgovor za posao	Predmet: Komunikacijske vještine	Trajanje: 180 minuta
Ciljevi učenja: Na kraju sesije polaznici će: • Razumjeti kako na komunikaciju utječu slušanje, percepcija i ponašanje. • Prepoznati ključne elemente aktivnog slušanja i poštovane konverzacije. • Uočiti ulogu komunikacije na razgovoru za posao. • Vježbati predstavljanje vlastitih snaga i odgovaranje na uobičajena pitanja na razgovoru za posao. • Steći samopouzdanje u prezentiranju sebe tijekom razgovora za posao.	Ishodi učenja: Nakon sudjelovanja u lekciji polaznici će moći: • Prepoznati kako loša komunikacijska ponašanja (npr. upadanje u riječ, ignoriranje, mijenjanje teme) utječu na razgovore. • Demonstrirati tehnike aktivnog slušanja (npr. parafraziranje, kontakt očima, klimanje glavom) u dijalozima. • Objasniti kako razlike u percepciji mogu dovesti do nesporazuma u stvarnim situacijama. • Nabrojati najmanje tri kvalitete dobrog razgovora i povezati ih s vlastitim iskustvom. • Procijeniti primjere dobrog i lošeg ponašanja na razgovoru za posao i opravdati svoje mišljenje. • Naveći najmanje jednu osobnu snagu i objasniti kako ona može biti prednost na radnom mjestu. • Odgovoriti na 3–5 uobičajenih pitanja s razgovora koristeći pripremljene početke rečenica. • Sudjelovati u probnom razgovoru za posao i u ulozi intervjuera i u ulozi kandidata, koristeći poštovanu komunikaciju. • Reflektirati o vlastitom nastupu i izraziti veće samopouzdanje u svojim komunikacijskim vještinama	
Nastavne strategije: • Iskustveno učenje • Učenje među vršnjacima • Vizualna i verbalna podrška (scaffolding) • Refleksivna pitanja • Pozitivno potkrepljenje	Metode i postupci poučavanja: • Interaktivne prezentacije • Igranje uloga (role-play) • Grupne rasprave • Vježbe uz vodstvo • Promatranje i povratne informacije • Korištenje radnih listova i vizualnih pomagala radi smanjenja kognitivnog opterećenja i podrške polaznicima s disleksijom ili nižom razinom pismenosti	
Uvod / zagrijavanje: Igra crtanja leđa uz leđa (opisano u nastavku).	Kratki opis aktivnosti: • Igra crtanja za zagrijavanje – demonstrira komunikaciju, jasnoću i percepciju.	Praktična primjena (radionički scenarij):

	● Igranje uloga lošeg slušanja – ističe kako uobičajena ponašanja utječu na razgovor. ● Vježba aktivnog slušanja – razvija vještine poštovanog i pažljivog slušanja. ● Vježba perspektive – pokazuje kako percepcija utječe na komunikaciju. ● Što čini dobar razgovor? – polaznici zajednički stvaraju popis elemenata dobre komunikacije. ● Glasanje o ponašanjima na razgovoru za posao – polaznici procjenjuju primjere dobrog/lošeg ponašanja. ● Dijeljenje osobnih snaga – gradi samopouzdanje u samoizražavanju. ● Vježbanje odgovaranja na pitanja – polaznici koriste početke rečenica kako bi jasno odgovarali. ● Probni razgovori za posao – simulirani intervjui s izmjenom uloga i povratnim informacijama. ● Refleksija i zaključak – polaznici identificiraju osobne uvide i ocjenjuju razinu vlastite ugone.	Probni razgovor za posao – sudionici se izmjenjuju u ulozi intervjera i kandidata koristeći stvarna pitanja i početke rečenica. Vježbaju primjenu strategija komunikacije naučenih ranije, poput aktivnog slušanja, poštovanog tona i isticanja osobnih snaga.
Resursi i alati: ● Četiri radna lista ● Prezentacijske slike/slajdovi ● Vizualna pomagala ● Plakat ili ploča za grupni unos ● Štoperica ili timer za krugove igranja uloga	Diferencijacija i prilagodba: ● Koristite vizualne vremenske crte ili rasporede kako biste podržali redoslijed zadataka. ● Nemojte se oslanjati samo na sat – uparite trajanje zadataka s vizualnim pokazateljima (npr. pješčani satovi, obojeni blokovi). ● Ističite „što slijedi“ tijekom lekcije pomoću ikona ili kontrolnih lista. ● Izbjegavajte aktivnosti koje zahtijevaju da polaznici tumače ili koriste brojeve (npr. preskočite zadatak „ocijenite svoju ugodu na skali od 1 do 5“ osim ako nije vizualno podržan). ● Razlomite zadatke na jednostavne, linearne korake (pisane i usmene).	
Metode vrednovanja: ● samorefleksija		

STRATEGIJA POUČAVANJA I UČENJA

Trajanje	Aktivnosti predavača	Aktivnosti polaznika	Metoda vrednovanja i dokazi
----------	----------------------	----------------------	-----------------------------

15'	Aktivnost zagrijavanja: Crtanje	• TTrener spaja sudionike u parove – oni sjede leđa uz leđa, okrenuti jedno od drugoga. • Svaki sudionik dobiva crtež koji treba opisati drugome, olovku i prazan list papira. • Crtež je dostupan u Prilogu I, a upute na slajdovima 3–5. Prijedlozi: • Osigurajte da sudionici ne trebaju brojati oblike ili procjenjivati razmake. • Naglasite jasnoću komunikacije, a ne točnost crteža.	• Sudionici se ne smiju gledati niti pokazivati crteže jedan drugome – mogu komunicirati isključivo verbalno. • Naizmjenično preuzimaju ulogu osobe koja opisuje sliku i osobe koja crta opisani crtež. • Nakon što oba crteža budu gotova, sudionici ustaju i pokazuju crteže jedan drugome, uspoređujući original i kopiju.	Refleksija – pitanja za grupu: • Kako ste se osjećali tijekom ove aktivnosti? • Je li bilo teško davati upute / crtati sliku? • Je li bilo lako opisati ili razumjeti? Što je bilo najteže? • Kako bi se ovakva situacija mogla dogoditi na poslu ili u vašem osobnom životu? Zaključak trenera: Poruka koju želimo poslati i način na koji se ta poruka primi mogu biti vrlo različiti.
5'	Proces komunikacije – prezentacija	• Trener održava jednostavnu vizualnu prezentaciju o procesu komunikacije. • Slajdovi 6–8		

15'	Aktivnost I – Slušaš li?	• Trener dijeli sudionike u grupe od troje. • Svakom sudioniku se dodjeljuje uloga: govornik, slušatelj i promatrač. • Upute za sudionike nalaze se u Prilogu 2 i na slajdovima 9–10. Prijedlozi: • Dopustite polaznicima da sami izaberu ulogu slušatelja s popisa (više autonomije = veće uključivanje). • Ohrabrite izražajno ili humoristično igranje uloga kako bi se održala pažnja.	Sudionici izvlače papiriće s uputama koje im trener dijeli. Svaki sudionik čita uputu na svom papiriću prije početka aktivnosti. Slušatelji dobivaju različite upute (i upozorenje da ih ne pokazuju drugima): • Pažljivo slušaj i postavlja relevantna pitanja u prikladnom trenutku. • Daj savjet koji ti nije tražen. • Upadaj u riječ i ne dopusti govorniku da dovrši rečenicu. • Ne uspostavlja kontakt očima s govornikom. • Smij se kad je govornik ozbiljan. • Razgovaraj s nekim drugim dok govornik priča. • Često mijenjaj temu. • Često komplimentiraj govorniku.	Refleksija nakon aktivnosti: Trener postavlja pitanja grupi: • Kako ste se osjećali tijekom aktivnosti? • Što se dogodilo? • Što su primijetili promatrači? • Što su primijetili govornici? • Koje su upute dobili slušatelji? Poveznica sa stvarnim životom: • „Jeste li ikada imali kolegu ili klijenta koji se ovako ponašao?” Zaključna pitanja trenera: • Jeste li imali osjećaj da su vas slušatelji zaista slušali? • Kako se osjećate kada vas netko ne sluša?
-----	-----------------------------	---	---	---

		Ograničite na 90 sekundi po osobi kako bi se smanjio umor pažnje.	- Omalovažavaj govornika. - Razgledavaj prostoriju i izgledaj rastreseno dok govornik priča. - Budi šokiran ili uvrijeđen onime što govornik kaže. Govornici dobivaju uputu da razmisle o nečemu do čega im je jako stalo ili o radnom iskustvu (npr. prvi dan na poslu) i pripreme se govoriti o toj temi dvije minute. Promatrači dobivaju uputu da u tišini bilježe sve interakcije između slušatelja i govornika te da ostanu potpuno tihi tijekom cijelog razgovora.	Trener može zapisivati odgovore sudionika na ploču ili plakat. Ključna poruka: Loše slušanje ljude frustrira i dovodi do pogrešaka.
5'	Aktivno slušanje – prezentacija	- Trener drži jednostavnu vizualnu prezentaciju o uvodu u aktivno slušanje i savjetima za aktivno slušanje u komunikaciji. Slajdovi 11–15		
15'	Aktivnost 2 – Dobar slušatelj	Trener spaja sudionike u parove.	U parovima polaznici biraju temu do koje im je stalo i vode dijalog: jedan započinje razgovor, a partner sluša.	Refleksija – pitanja trenera: „Što je govornik primijetio?”

		● Slajdovi 16–17 Prijedlozi: ● Nemojte koristiti vremenske upute tipa „govori 1 minutu”. ● Koristite emocionalne ili opisne poticaje, poput: ○ „Ispričaj mi nešto što ti je važno.” ○ „Opiši neku situaciju na poslu.”	● Govornici dobivaju zadatak provjeriti slušaju li ih partneri aktivno. ● Zatim se mijenjaju uloge: govornik postaje slušatelj i obrnuto.	● „Što vas je navelo da se osjećate saslušano?” ● Govornici daju povratnu informaciju o slušateljskim vještinama partnera i navode primjere aktivnog slušanja koje su uočili. ● Polaznici uspoređuju i kako su se osjećali u prethodnoj aktivnosti („Loš slušatelj”). Ključna poruka: Aktivno slušanje gradi poštovanje i sprječava sukobe.
20'	Aktivnost 3 – Kut gledanja	● U prvom dijelu aktivnosti trener dijeli sudionike u grupe po 4. ● Jedan sudionik iz svake grupe odlazi treneru (jedan po jedan) i dobiva sliku. ● Svaki sudionik vidi različitu sliku iste	● Sudionici se vraćaju u svoje grupe i opisuju ono što su vidjeli ostalim članovima, koji zatim pokušavaju nacrtati sliku prema njihovim uputama. ● U drugom dijelu aktivnosti trener traži grupe da pokažu svoje crteže, provjerava s onim tko je vidio sliku koliko su crteži točni, a ostali članovi pokušavaju pogoditi o kojem je objektu riječ.	● Trener ističe da, slično tome, percepcije iste situacije mogu varirati od osobe do osobe. ● Zatim traži sudionike da podijele primjere iz poslovnog ili osobnog života kada je moglo doći do nesporazuma zbog razlika u percepciji.

		konstrukcije koju je 1977. izradio Arie Berkulin, pod nazivom <i>Swing</i>. • Slajdovi 18–20 Prijedlozi: • Usmjerite raspravu na razlike u opisivanju, a ne na prostornu preciznost.	• Trener otkriva da su sve grupe vidjele i crtale slike istog objekta – konstrukcije <i>Swing</i>. Oblik konstrukcije ovisi o položaju promatrača.	
10'	Rasprava: Što čini dobar razgovor?	• Trener pita sudionike: „Što čini dobar razgovor?” • Naglašava ono što su do sada uvježbavali – biti dobar slušatelj, dijeliti svoje mišljenje i biti poštovan. • Zatim pita: „Što vam je pomoglo da se osjećate saslušano ili shvaćeno?” • Trener zapisuje što sudionici navode kao elemente dobrog	• Daju prijedloge poput „kontakt očima”, „slušanje”, „jasno izražavanje”. • Sudjeluju u zajedničkom stvaranju popisa.	Pitanja trenera: • „Koje ste komunikacijske vještine do sada vježbali?” • „Mislite li da bi vam te vještine mogle pomoći na razgovoru za posao?” Sažetak trenera: • Sudionici već znaju kako voditi dobar razgovor. • Razgovor za posao zapravo je samo razgovor u kojem imaju priliku

		razgovora. • Potom pita grupu o njihovim iskustvima s razgovorima za posao: ○ „Jeste li ikada bili na razgovoru za posao?” ○ „Kako je to izgledalo?” • Slajdovi 22–37 Prijedlozi: • Ohrabrite raspravu u Izbjegavajte tražiti od polaznika da rangiraju ili kategoriziraju osobine. • Umjesto toga, neka polaznici glasaju obojenim naljepnicama ili razvrstavaju slikovne kartice u hrpe „da”, „možda”, „ne”.		pokazati što znaju i mogu. Ključna poruka: Razgovor za posao je razgovor – a vi već znate kako biti dobar komunikator.
--	--	--	--	---

15'	Aktivnost 4 – Što smijete, a što ne na razgovoru za posao	- Trener pokazuje primjere dobrog i lošeg ponašanja – sudionici odlučuju što je u redu, a što nije na razgovoru za posao. Slajdovi 23–38 Pitanja trenera: „Bi li vam ovo pomoglo na razgovoru?” - Trener objašnjava zašto su određena ponašanja važna. Prijedlozi: - Koristite glasanje gestama (npr. palac gore/dolje) ili kartice s ikonama.	- Glasaju palcem gore/dolje i objašnjavaju svoje odgovore. - Raspravljaju o tome što poslodavac očekuje.	- Bilježi koja ponašanja su polaznici točno prepoznali. - Postavlja dodatna pitanja: „Koja ponašanja su vam ulijevala samopouzdanje?” „Koja bi mogla ostaviti loš dojam?” Ključna poruka: Prvi dojam je važan – čak i mala ponašanja pokazuju poslodavcu jeste li spremni za posao.
10'	Aktivnost 5 – Krug osobnih snaga	Trener vodi zajedničko dijeljenje u grupi.	- Learners name one personal strength aloud (with or without prompts). Others can help suggest strengths. - Polaznici imenuju jednu osobnu snagu naglas (uz ili bez poticajnih pitanja). Drugi mogu	Pitanja trenera:

		- Pitanje: „<i>U čemu ste dobri?</i>” - Trener potiče polaznike da razmisle o svojim snagama (npr. dolazak na vrijeme, pomaganje drugima, rad rukama). Slajdovi 38–39 Prijedlozi: - Neka polaznici odaberu jednu stavku s „<i>menija snaga</i>” i govore o njoj, umjesto da nabrajaju više stvari.	pomoći u predlaganju snaga. Polaznici koriste Prilog 3 kako bi im pomogao u odgovoru.	„<i>Kako ste se osjećali dok ste govorili nešto pozitivno o sebi?</i>” „<i>Je li vam bilo teško? Zašto?</i>” „<i>Je li bilo lakše kada su vam drugi pomogli?</i>” Ključna poruka: Svatko ima svoje snage — poznavanje vlastitih pomaže vam da s više samopouzdanja govorite na razgovoru za posao
15'	Aktivnost 6 – Uobičajena pitanja na razgovoru za posao	- Trener uvodi 3–5 pitanja uz slike ili ikone, npr.: „<i>Recite mi nešto o sebi.</i>” „<i>Koje su vaše slabosti?</i>”	- U parovima polaznici vježbaju jednostavne odgovore koristeći početke rečenica. - Naizmjenično postavljaju pitanja i odgovaraju.	Pitanja trenera: „<i>Je li vam bilo lako odgovoriti?</i>” „<i>Što vam je pomoglo da znate što reći?</i>”

		○ „Možete li mi reći nešto o svom prošlom poslu?“ ○ „Gdje se vidite za godinu dana?“ ● Trener daje početke rečenica u Prilogu 4. ● Slajdovi 41–42		● „Jeste li čuli nešto od partnera što vam se svidjelo?“ Ključna poruka: Ne morate puno govoriti — jasni i iskreni odgovori dovoljni su da pokažete tko ste.
20'	Aktivnost 7 – Igranje uloga	● Trener spaja polaznike u parove. ● Trener podržava polaznike u parovima da vježbaju razgovor za posao koristeći kartice s pitanjima. ● Nakon 5 minuta mijenjaju uloge. ● Slajdovi 43–44 Prijedlozi:	● Polaznici se naizmjenično stavljaju u ulogu intervjera i kandidata. ● Koriste početke rečenica i vizualna pomagala za vođenje razgovora.	Pitanja trenera: ● „Kako ste se osjećali tijekom intervjua?“ ● „Što ste dobro napravili?“ ● „Što biste mogli poboljšati?“ Ključna poruka: Vježbanje vam pomaže da se osjećate sigurnije. Možete naučiti govoriti o sebi jasno i s poštovanjem.

		• Dodijelite uloge ili podržite izbor uloga kako biste smanjili stres povezan s redoslijedom aktivnosti. • Dopustite polaznicima da se usmjere na izražavanje i ton, umjesto na količinu sadržaja.		
--	--	---	--	--

15'	Refleksija i zaključak	• Trener prikazuje vizualni poster ili isprintane listove s „<i>Top 5 savjeta za razgovor za posao</i>”. • Zajedno s grupom naglas čita svaki savjet i objašnjava ga. • Trener postavlja pitanja: ○ „<i>Što je dobro prošlo?</i>” ○ „<i>Što vam je bilo teško?</i>” • Trener daje obojane kartice sa smajlicima ili kartice semafora kako bi polaznici pokazali kako se sada osjećaju u vezi razgovora za posao. • Slajd 45 Prijedlozi:	• Prate savjete <i>Top 5</i>, postavljaju pitanja i dobivaju svoju kopiju savjeta za ponijeti kući. • Biraju boju kojom izražavaju svoju razinu spremnosti i kažu jednu stvar u kojoj se osjećaju sigurnije.	itanja trenera: • „<i>Koji vam je savjet bio najkorisniji?</i>” • „<i>Što ste novo naučili danas?</i>” • „<i>Što ćete zapamtiti za sljedeći put?</i>” • „<i>Kako možete nastaviti vježbati ovo?</i>” Ključne poruke: • Uz dobru pripremu, možete odlično odraditi razgovor i pokazati što vas čini vrijednim radnikom. • Već ste napravili napredak. Čak i ako ste nervozni, možete se pripremiti i biti uspješni.
-----	------------------------	--	---	--

- Koristite kartice za refleksiju u bojama:
 - ● = Osjećam se spremno
 - ● = Malo sam nervozan/na
 - ● = Trebam još vježbe
- Dopustite polaznicima da napišu ili nacrtaju jednu stvar na koju su ponosni.

GUIDE: Facilitiranje obrazovanja odraslih s teškoćama u učenju za profesionalni razvoj
Projekt br.: 2023-1-IT02-KA220-ADU-000160459

Financirano od strane Europske unije. Stavovi i mišljenja izneseni u ovoj publikaciji pripadaju isključivo autoru/autoricama i ne odražavaju nužno stavove Europske unije niti Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Europska unija niti EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.